

PORTRÄTTET: LENNART JOHANSSON

– Ärlighet varar längst!

Det ryktas att kung Carl XVI Gustaf innerst inne skulle vara Djurgårdare. Men kungen av fotboll heter inte Bernadotte utan Johansson, Lennart Johansson, och i hans fall råder det ingen som helst tvekan om att det är AIK som gäller.

Men det finns plats för mer än "Gnaget" i hans stora fotbollshjärta. Lennart Johanssons patos för idrotten och hans tro på människan med ledord som rättvisa, ärlighet och samverkan förde honom långt från Solna och AIK, ut i världen. Världsfotbollen såg att snickarsonen från Åkeshov bar på en sällsynt talang; nämligen förmågan att leda andra människor mot stordåd. Han har i alla sammanhang där han medverkat avancerat långt och stannat länge. Han har visat stor uthållighet och blivit djupt respekterad.

Ett levande bevis för att ärlighet varar längst.

När Lennart Johansson blev president i Uefa 1990 hade man 32 medlemsländer och en omsättning på ca 500 miljoner. När han gick i januari i år hade Uefa 52 medlemsländer och en årsomsättning på närmare 12 miljarder kronor. En fantastisk utveckling på 16 år.

Succéturneringen Champions League skapades av Lennart och Gerd Aigner 1992 i samband med att den dåtida Europacupen skrotades. Champions League består av ett gruppspel med avslutande final och står öppen för mästarlagen från Uefas 52 medlemsnationer. Turneringen har blivit en enorm succé. 1992–2006 har 36 miljarder delats ut till klubbar och medlemsländer. 30–40% av dessa medel har öronmärkts till ungdomsfotbollen. Förutom publikintäkterna säljer Uefa Tvsändningsrättigheter runt hela världen. Stora belopp dras även in via sponsorer. Ett exempel på en nordisk klubb som lyckats i CL är norska Rosenborg som spelat sju år i turneringen och dragit in hela 528 miljoner kronor. Under ledning av Lennart Johansson har Uefa avsevärt stärkts, såväl ekonomiskt som organisatoriskt. CL samlar varje år hela den europeiska fotbollsfamiljen och garanterar på lång sikt återväxten av fotbollstalanger genom öronmärkningen av pengar till ungdomsfotbollen.

Jag träffar Lennart i början av juni i Uefa-rummet under Råsunda Södras läktare. Rummet kunde inte ligga bättre placerat, då det var på Råsunda södra stå som Lennart mycket tidigt började heja fram sitt AIK. Idag har han blivit en naturlig del av byggnaden. När vi kliver in i rummet talar Lennart i telefon. När han lägger på följer genast nya ringssignaler. Fönstrens persienner silar mildt in Solnas ljus över Lennart och hans välordnade skrivbord, skickar glada reflexer över AIK:s klubbmärke och de otaliga hedersdiplomen på väggen och vidare över det ljusa parkettgolvet från Forbo. Lennart lägger på luren:

– Ännu en som ringer utan att säga nåt. Dom bara lägger på. Vad ska sånt tjäna till, mullrar han.

Lennart har precis återvänt från Champions Leaguefinalen mellan Milan och Liverpool. Därmed missade han derbyt mellan AIK och DIF på Råsunda den 28/5.(1-3). – "Trist historia."

Efter 17 år som Uefapresident lämnade Lennart över ordförandeklubban till Michel

Platini. Detta efter en omröstning på Uefakongressen den 25–26 januari i år.

– Ja, nu är man plötsligt pensionär men det innebär inte att jag sitter still.

– Jag är är hedersledamot i en rad sammanhang dvs jag har yttrande- men inte rösträtt på sammanträdena.

– Jag slipper därmed den tyngsta biten i form av tal och banketter med premiärministrar och andra potentater. Jag får ingen lön men reser däremot mycket och fritt mellan möten och matcher och kan underhålla mitt nätverk.

Alla dörrar står fortfarande öppna för Lennart Johansson.

– Men hur började egentligen alltihop Lennart?

– Jag växte upp på 30-talet i Åkeshov i Stockholms västra del. Vi var en trygg och harmonisk arbetarfamilj. Jag fick mängder av kärlek som barn av föräldrar och syster, berättar Lennart.

– Vi snickrade våra egna målburar sommar som vinter (kanske med god hjälp av pappan som var snickare). Vi spelade bandy på sjöarna Ljudarn och Lillsjön och skottade fram isbanan i yrsnö. Hoppbacken byggde vi av uppstaplade sockerlådor och rappid snö.

– Det var rena idyllen. Jag åkte skidor till plugget och på helgerna kunde jag ta spårvagnen hela vägen till Djurgårn.

12 rätt på tipset

– En dag lämnade mina storebröder Runo och Ernst in en tipskupong och lyckades pricka in alla rätt. På den tiden 12. Pengarna de vann räckte till ett nytt fint hus åt hela familjen. (är det av tacksamhet för detta som Lennart Johansson satt många år i styrelsen för Svenska Spel, huvudsponsor för svensk fotboll?)

– Familjesammanhållningen var stark och en källa till mycken glädje säger Lennart med värme i rösten.

Varför blev det AIK ?

– Det var bara AIK som spelade allsvensk fotboll på den tiden. De blev idoler och förebilder för oss grabbar i västerort och vi cyklade till Råsunda och Södra stå.

– När jag blev äldre och gifte mig blev jag svåger till Börje Leander som var lagledare i bandysektionen och han lockade in mig i styrelsen där. Bandy och fotbollen låg varandra nära då. Bandy spelarna kom

Lennart Johansson i den vackra länsstolen gjord av hans far, snickarmästare Erik Hilmer Johansson. Stolen är pappans gesällprov och står på hedersplats i Lennarts arbetsrum i UEFA-rummet under Råsunda södra ståplatsläktare.

från fotbollen så det tog inte lång stund för rån fotbollen med bla Bruno Nyberg ville ha mig i deras styrelse. Detta var 1962 och så småningom blev jag även klubbens ordförande. Sedan följde styrelseuppdrag och ordförandeskap i Svenska Fotbollförbundet (som ju sedan följdes av den framgångsrika epoken i Uefa och Fifa. Red anm).

Vad har då arbetet inom idrotten gett dig?

– Det har varit en stor glädje att få arbeta i lag .Vi har stöttat varann i motgångens tid och delad glädje har blivit mångdubbel när det gått bra.

Du har haft en lång karriär inom näringslivet och Forbo Forshaga parallellt med dina

FAKTA LENNART JOHANSSON:

Född: 5 November 1929 i Stockholm

Uppväxt: Åkeshov

Bor: Stora Essingen, Stockholm

Familj: Hustru, 5 barn, 11 barnbarn

Landställe: Vätö

Intressen: Fiske, mat, fotboll

Favoritmat: Husmanskost

Favoritdryck: Famous Grouse Whisky

Svenska favoritplatser: Stockholm skärgård, Södermanland

Favoritbil: Toyota Camry Touring

Favoritmobil: Har aldrig ägt någon

Ledarförebild idrotten: Tore Brodd

Ledarförebild näringslivet:

Hans Dahlborg

Idrottsidol: Kurre Hamrin

Favoritklubbar: AIK, Arsenal, Barcelona, Bayern Munchen

Gladaste idrottsminne: AIK:s tre fotbollsguld. Framförallt åren 1937 och 1992.

Bittraste idrottsminne: De tre gånger AIK åkt ur högsta serien

Vilka tar allsvenskt guld i år och får lyfta Lennart Johanssons pokal? För jämnt för att sia om nu. Innan serien drog igång trodde jag på Hammarby

Vilka tar hem EM guld? Kroatien och Ukraina kan överraska

internationellt så varför skulle inte också en klubb kunna lyckas.

– De stora företagen typ Ikea och Volvo som tjänar mängder med pengar måste börja satsa mer på klubbafotbollen. Som jag ser det har storföretagen en nyckelroll. Fotbollen måste bli bättre på sin sponsorberedning. Fotbollen måste ju vara betydligt mer intressant än många andra idrotter genom sitt högre reklamvärde. Sponsorererna är viktiga men de skall inte bestämma över värvingar och laguttagningar.

– Skattereglerna måste regleras så att de svenska klubbarna spelar med samma villkor som omvärlden. Annars tappar vi våra talanger i onödan även till våra grannländer.

– Agenter och ledare måste jobba stenhårt för att behålla den lovande spelaren i klubben så länge som möjligt. Det måste vara bättre att successivt få utvecklas i ett svenskt klubbtag än att sitta på bänken med sin talang i utlandet.

Är det ärlighet eller närighet som varar längst i idrott och näringsliv

– Ha, ha. Jag tror på människan. Det kostar litet extra men den enda vägen är att vi är ärliga och raka. Vi måste kunna lita på varandra. Ärlighet varar alltså längst.

Finns det en "svensk modell" för styrelsearbete inom idrott & näringsliv?

– Ja, det finns några principer som väglett mig och som jag tycker är svenskt: • att vi behandlar liten som stor med samma respekt • att vi är ärliga och står för det vi sagt • att vi lyssnar till majoritetens uppfattning i demokratisk ordning

– Jag vill även lyfta fram allt det ideella arbete som utförs i vardagen. Utan detta skulle inte mycket gå runt i svenskt idrott.

Vilka frågor hade du främst drivit om du blivit vald till ännu en period som Uefapresident?

– Uefa har 228.000 anslutna klubbar med tillsammans 28 miljoner spelare. Nu vill 21 av dessa, den sk G14 gruppen vilka är störst och rikast i Europa, börja ställa och styra.

– De vill lägga sig i turneringsupplägg. De vill även att VM skall gå vartannat år med nya kvalificeringsregler vilket skulle missgynna bla Sverige. Detta hade jag försökt motverka.

– Starka krafter hotar idrottens själ. Mäktiga finansmän vill äga fler klubbar samtidigt vilket inte är en sund utveckling.

– Jag skulle ha jobbat mot att få tillstånd ett legalt dokument som är bindande för alla regeringar inom EU där Uefas suveräna bestämmelser garanteras. Man ska därefter inte kunna ta fotbollens ärenden till en civil domstol.

– Jag skulle självklart också fortsatt arbetet med att stävja våldet på läktarna. I England finns idag lagar som innebär att man kan neka våldsverkare att komma in till läktarna och att neta dem att resa till matcher i utlandet.

Vad tycker du om att bryggerierna är stora sponsorer av fotboll, t ex Åbro som är huvudsponsor för AIK?

– Vi blundar nog en del för problemet och för dess effekter.

Vad ska du göra nu när den aktiva delen av karriären är över?

– Jag kommer fortsätta att resa runt och följa fotbollen på plats och då inte enbart på världens största arenor. Idrottens själ finner du i lika hög grad på en sandplan nästan. Jag brukar stanna bilen eller cykeln så fort jag ser att det pågår en match och skynda dit för att se hur det går.

– Jag kommer nog äntligen få litet mer tid åt min fru, mina barn och elva barnbarn nu. Och tänk att få tid att sitta i en eka i fjärden och fiska, en sommar i Stockholms skärgård.

– Jag planerar även att börja skriva på en bok, avslutar Lennart.

Vi tackar för pratstunden och jag kommer att tänka på det rummet vi nu sitter i kanske försvinner när den nya Nationalarenan byggs. Med gamla Råsunda försvinner en epok i svensk fotbollshistoria och ersätts med en ny. Men det är folk av den gamla stammen som förutsatt detta det nya. Låt därför Lennart få ett mycket vackert rum i den nya Nationalarenan.

Ett rum med utsikt och överblick, värdigt en av våra största idrottsledare genom tiderna.

Och varför inte låta arenan bära hans namn.

GUSTAF BERENCREUTZ

KARRIÄR:

IDROTTLIG: Lennart Johansson har en enastående meritlista som ledare inom svensk och internationell fotboll på högsta nivå. Han har varit ordförande i AIK i 14 år (1967–1980) och Svenska Fotbollförbundet i 7 (1984–1991). Han satt 17 år som UEFA president fram till januari i år. Parallellt med uppdraget i Uefa satt Lennart som vice ordförande i Fifa.Han var ytterst nära att bli Fifapresident 1998 efter en seg kamp mot Blatter. Han har även varit ordförande i organisationen för Fifa World Cup-FotbollsVM.

Idag är han hedersordförande i AIK, Svenska Fotbollförbundet, UEFA samt vice hedersordförande i Fifa.

CIVIL: Avancerade från orderarbetare till säljansvarig, marknadschef och så småningom ordförande i Forbo Forshaga under perioden 13/3 1950–1999. Därefter och fram till idag hedersordförande.

1984–2002 var han styrelsemedlem i Svenska Spel. Sedan 1990 är han styrelsemedlem i Operakällaren.

Vi kommer tillbaka

Foto: Birna Norðhalim

Tillsammans på väg mot Allsvenskan.

HOLMEN